

Beleid gezondheid en veiligheid

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
MISSIE EN VISIE	4
GROTE RISICO'S	5
OMGANG MET KLEINE RISICO'S.....	7
RISICO-INVENTARISATIE	8
6.1 GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG	9
6.2 VIEROGENPRINCIPE	10
6.3 ACHTERWACHTREGELING.....	10
EHBO-REGELING	11
BELEIDSCYCLUS.....	12
COMMUNICATIE EN AFSTEMMING INTERN EN EXTERN	13

1

Inleiding

Voor u ligt het algemene beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Kind van Zuid, dat als basis geldt voor alle locaties waar Kind van Zuid opvang biedt. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locaties werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden. Kinderen leren we omgaan met kleine risico's en ze worden beschermd tegen grote risico's waar ernstige gevolgen uit kunnen voortvloeien.

Om tot dit beleidsplan te komen hebben we het bestaande beleid van Kind van Zuid opnieuw bekeken en herschreven. Uitgangspunt hierbij is of de huidige werkwijze leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel-, en leefomgeving.

De directeur is verantwoordelijk voor dit beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Naar aanleiding van ervaringen, veranderingen in wet- en regelgeving en overleg met contactpersonen veiligheid en gezondheid zal dit beleidsplan jaarlijks bijgesteld worden. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal op de locatie tijdens teamoverleggen regelmatig het thema veiligheid of gezondheid op de agenda staan en locatiegericht gekeken worden naar risico's. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

2

Missie en visie

We vinden het belangrijk dat Kind van Zuid een veilige en gezonde omgeving biedt voor de kinderen en de medewerkers. We werken met z'n allen aan een gezonde en veilige kinderopvang.

We gaan ervan uit dat het competente kind zelf ontdekkend leert, waarbij veel kennis en vaardigheden al in het kind zitten. We leren van de kinderen, de ouders, de pedagogisch medewerkers en de omgeving om ons heen. Het kind staat bij ons altijd centraal. We geloven in de kracht van het kind. Elk kind heeft van nature alles in zich om zijn talenten te ontwikkelen. Dit ontwikkelen en ontdekken gaat (soms letterlijk) met vallen en opstaan, en daar kunnen we doorlopend van leren. En natuurlijk maken we voortdurend een inschatting van de risico's, waardoor we gevaarlijke situaties proberen te voorkomen. We willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook ruimte, de wereld mogen ontdekken, leren met vallen en opstaan. Kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen, horen hierbij. We leren kinderen stap voor stap omgaan met situaties die zij spannend vinden of risico's met zich meebrengen. Zo leren ze ook hun eigen grenzen kennen en verleggen.

Vanuit de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's,
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen. Dit alles met als doel een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3

Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locaties kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we maximaal vijf belangrijke risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de specifieke risico's op de locatie is er een uitgebreide risico-inventarisatie uitgevoerd of de Risico Monitor gebruikt.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- **Vallen van hoogte.**
Genomen maatregelen zijn:
O.a. beleid rondom hoog slapen en spelen met o.a. attenderen op sluiten van hekjes, gecertificeerde speeltoestellen waarbij leeftijd adequate maatregelen tegen vallen zijn genomen
Bij gebruik bovenverdiepingen is er zorg voor beveiliging van de ramen.
- **Verstikking.**
Genomen maatregelen zijn:
Eventueel touwtjes verwijderen of hoog vastzetten van zonwering, attent zijn op touwtjes in capuchons, attent zijn bij eten van druiven en kerstomaatjes (doorsnijden bij heel jonge kinderen), jonge kinderen tijdens eten laten zitten.
- **Vergiftiging.**
Genomen maatregelen zijn het zo min mogelijk aanwezig zijn van giftige stoffen op locatie en als wel aanwezig, ze opbergen in een gesloten kast. Attent zijn op giftige planten op de locatie (er is een lijst met giftige planten verspreid)
- **Verbranding.**
Genomen maatregelen zijn:
Geen hete dranken in de nabijheid van kinderen, op het midden van de dag niet in de zon spelen, kinderen goed insmeren. De watertemperatuur uit de kranen is beveiligd.
- **Verdrinking.**
Genomen maatregelen zijn:
Kinderen nooit zonder toezicht in badjes/zwembaden, bij uitstapjes met grotere groepen oudere kinderen naar een plek met water altijd voldoende toezicht en alleen kinderen mee die kunnen zwemmen.

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- **Grensoverschrijdend gedrag.**
Genomen maatregelen zijn:
Dat op alle locaties (zowel kinderopvang als bso) we het vierogenprincipe hanteren. Daarnaast is er een gedragscode, die verspreid is en waar jaarlijks in de teams aandacht aan wordt besteed.
- **Kindermishandeling.**
Genomen maatregelen zijn:
Dat er een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is, die jaarlijks wordt besproken.
- **Vermissing.**
Genomen maatregelen zijn:
Duidelijke afspraken over toezicht bij het buitenspelen en hoe te handelen bij uitstapjes, buitenruimtes zijn voor jongere kinderen afgesloten en er is een 'drempel' voor kinderen op de locatie om deze zonder toezicht te verlaten.

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- **Medische fouten:**
Genomen maatregelen zijn:
Gebruik van medicijnverklaringen en duidelijke afspraken over medisch handelen en plaatsen van kinderen met medisch risico, alle kindprofessionals hebben een kinder-EHBO-diploma en er zijn voldoende BHVer's.
- **Infectieziektes:**
Algemene maatregel is dat bij infectieziektes (als griep, kinkhoest) er extra hygiëne maatregelen genomen worden zoals handhygiëne en extra schoonmaken spelmateriaal.
Genomen maatregelen om medewerkers sneller van de benodigde informatie te voorzien is dat alle iPads op de groepen de Kiddi app hebben, Bovendien zorgen we bij infectieziektes voor informatievoorziening via/ van de GGD naar ouders.
- **Binnenmilieu:**
Genomen maatregelen zijn:
Dat alle locaties zijn onderzocht op ventilatie eisen en er een pilot start met continue meten van temperatuur en CO2 gehalten in ruimtes. Alle ruimtes worden dagelijks gelucht.
- **Buiterterrein:**
Protocol giftige planten en netten op zandbakken i.v.m. uitwerpselen van dieren.

Handelswijze als er toch iets mocht gebeuren

Alle Kindprofessionals hebben een diploma Kinder EHBO en volgen de herhalingen. Mocht zich een ongeval voordoen dan zijn zij in staat adequaat te handelen.
Daarnaast is er een calamiteitenplan, zijn er protocollen en is er de Kiddi app waarin staat beschreven hoe te handelen bij incidenten, zoals hitte, wiegendood.

4

Omgang met kleine risico's

In onze visie geven we aan dat we kinderen de ruimte geven om zich te ontwikkelen. Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen, zoals ook te vinden op www.veiligheid.nl/risicovolspelen.

Daarnaast willen we de kinderen beschermen tegen onaanvaardbare risico's. Deze grens tussen aanvaardbaar risico en de ruimte voor ontwikkeling en onaanvaardbaar risico proberen we op de volgende werkwijze te bepalen.

- Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.
- Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen.
- Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.
- Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

De bovengenoemde risico's aanvaarden wij als risico's met slechts kleine gevolgen. Wij leren kinderen hier op de juiste wijze mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf te laten bijdragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die binnen Kind van Zuid met kinderen gemaakt zijn, zijn bijvoorbeeld: het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een elleboogholte voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen, maar wel zelf hun luier weg mogen gooien. De

afpraak is in principe dat kinderen voor het eten handen wassen. Bij grotere kinderen wordt daar wel van af geweken, er staat bijvoorbeeld een schaal met groente en fruit waar ze tussendoor van mogen pakken. Iedere keer handen wassen is daarbij niet haalbaar en in onze ogen bij deze kinderen ook niet noodzakelijk.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de werkafspraken van de locatie. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

5

Risico-inventarisatie

Op alle locaties van Kind van Zuid zijn de locatie specifieke risico's in beeld gebracht het uitvoeren van de scans en checks van de Risico Monitor.

Daarbij wordt op alle locaties voor de start, bij een verbouwing, ander gebruik van ruimtes of minimaal eens per vier jaar een risico-inventarisatie uitgevoerd met de thema's veilig en gezond gebouw, verzorgen, veilig ontdekken en sociale veiligheid. Deze wordt door een van de medewerkers in samenspraak met het team van de locatie uitgevoerd.

Hierin zijn de algemene afspraken en regels zoals we die binnen Kind van Zuid volgen opgenomen en deze kunnen waar nodig worden aangepast naar de locatie. Afspraken om risico's te beperken worden hierin vastgelegd, net als hoe gehandeld moet worden bij onveilige en ongezonde situaties en de acties die worden ondernomen om verbeteringen door te voeren en de controle hiervan.

Minimaal jaarlijks worden de inventarisatie en/of de werkafspraken bij de teamleden van de locatie onder de aandacht gebracht. Dit kan door afspraken te bespreken, checks uit te voeren of bijvoorbeeld met een filmpje of quiz onderwerpen verder uit te diepen.

Nieuwe medewerkers en stagiaires krijgen een overzicht van de afspraken van de locatie waar ze werken en worden daarop ingewerkt. Van aanpassingen worden zij via hun begeleider of notulen op de hoogte gebracht.

Dagelijks vindt er een visuele check plaats van de ruimtes binnen en buiten. Kindprofessionals bekijken de ruimte als ze binnenkomen. Risicovolle situaties of bijzonderheden worden direct verholpen.

6

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locaties heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren, waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken. De gedragscode die geldt voor alle medewerkers en klanten van Kind van Zuid komt dan ook aan de orde.
- In het pedagogisch werkplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

Deze maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- Alle medewerkers staan ingeschreven in het personenregister. Zonder inschrijving in het personenregister mag je niet in de kinderopvang werken. Met het personenregister worden medewerkers continu gescreend op strafbare feiten die belemmerend of bezwaarlijk zijn bij het werken met kinderen.
- We werken met het vierogenprincipe, dat bekend is en wordt nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenprincipe niet goed wordt nageleefd.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang en deze afspraken zijn bekend.
- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed en medewerkers zijn hiermee bekend.

6.2 Vierogenprincipe

Binnen de kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang is het bij Kind van Zuid zo georganiseerd dat een medewerker, stagiair of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Door in principe met z'n tweeën aanwezig te zijn en de ruimtes transparant te houden waarborgen we het vierogenprincipe. Tijdens haal- en brengmomenten kan de tweede volwassene de ouder zijn die binnen kan lopen om een kind te komen halen of brengen. Specifieke afspraken over het vierogenprincipe per locatie zijn opgenomen in het locatie specifieke beleid veiligheid en gezondheid.

6.3 Achterwachtregeling

Als in een uitzonderlijke situatie er maar één medewerker aanwezig is op de locatie en dit ook is toegestaan gezien het aantal kinderen, wordt de achterwachtregel toegepast. De achterwachtregeling is om er voor te zorgen dat er bij calamiteiten iemand kan bijbijspringen. In eerste instantie wordt gekeken of er een andere volwassene aanwezig kan zijn in het gebouw. Dit kan een volwassen stagiaire een administratieve kracht, of bv de locatiemanager zijn. Is er geen andere volwassene op de locatie, dan is er een volwassene die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn telefonisch bereikbaar. Hierover worden duidelijke afspraken gemaakt met deze achterwacht.

7

EHBO-regeling

Op onze locaties doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Op onze locaties hebben alle medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO. Jaarlijks volgen de medewerkers een herhaling kinder-EHBO.

Op de locatie is altijd een medewerker aanwezig, die is getraind in het ontruimen en blussen. Op het rooster kunnen de medewerkers die BHV-getraind zijn herkenbaar gemaakt worden, zodat snel inzichtelijk is of er altijd iemand met BHV aanwezig is. Indien nodig worden extra medewerkers BHV-geschoold.

8

Beleidscyclus

Er wordt op beide locaties voor de start, bij een verbouwing, ander gebruik van ruimtes of minimaal eens per vier jaar een risico-inventarisatie uitgevoerd met de thema's veilig en gezond gebouw, verzorgen, veilig ontdekken en sociale veiligheid. Er wordt een plan van aanpak gemaakt. We werken daarbij met de Risicomonitor.

Op alle locaties is een contactpersonen veiligheid en gezondheid aanwezig, deze contactpersonen volgen of de plannen van aanpak worden uitgevoerd. De contactpersonen veiligheid lopen regelmatig (minimaal jaarlijks) de risico's na en zorgen ervoor dat het beleid rondom veiligheid en gezondheid onder de aandacht blijft van alle teamleden (kindprofessionals, stagiaires en anderen die betrokken zijn bij de opvang op de groepen).

Kind van Zuid houdt zich aan de regels vanuit de verschillende wet- en regelgeving. Denk hierbij aan het voldoen aan de Voedsel- en Warenwet, Hygiëne code kleine instellingen, Warenwetbesluit attractie en speeltoestellen en het Bouwbesluit. Er zijn zaken centraal uitgezet naar externe bedrijven, zoals het onderhouden van de tuinen, onderhoud van installaties en jaarlijkse inspectie speeltoestellen. Er zijn logboeken op de locatie waarin dit wordt vastgelegd. Meubilair op de locaties voldoet aan de eisen, zoals wettelijk vastgesteld voor de kinderopvang in het Warenwetbesluit. Hiervoor worden geselecteerde leveranciers ingezet, om de kwaliteit te borgen en deugdelijk meubilair te leveren.

De belangrijkste voorwaarden die betrekking hebben op onderdelen van de risico- inventarisatie zijn opgenomen in de inventarisatie. In de risico-inventarisatie wordt naar enkele documenten verwezen, waarin over bepaalde onderwerpen kort en krachtig werkafspraken zijn vastgelegd. Denk daarbij aan beleid rondom slapen, voeding (gebaseerd op de richtlijnen van het Voedingscentrum), medicijngebruik, enz. Verder wordt er gebruik gemaakt van lijsten voor controle van schoonmaak en voedsel hygiëne maatregelen.

De locatiemanager volgt of locaties de inventarisaties uitvoert en past n.a.v. de inventarisaties die ingevuld zijn waar nodig beleid aan en communiceert dit.

9

Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij daar een rol in. De contactpersonen veiligheid en gezondheid zijn daarbij voor de locatie manager het aanspreekpunt.

Tijdens teamoverleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's in het algemeen en voor de locatie een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Teamleden die niet aanwezig zijn tijdens een overleg worden door de notulen op de hoogte gebracht.

Nieuwe medewerkers worden tijdens hun inwerkperiode op de hoogte gesteld van het beleid veiligheid en gezondheid en de afspraken op de locatie.

Actuele zaken of aandachtspunten worden via diverse kanalen onder de aandacht gebracht van alle locaties en medewerkers (nieuwsbrief, Ouderportaal, mail). De actuele risico-inventarisatie is op de locatie op te vragen.

Via het ouderportaal en de nieuwsbrief berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid.

Jaarlijks is er overleg tussen directeur en bestuurder wat betreft onderhoud en gebruik gebouw. Veiligheids- en gezondheid aspecten worden hierin besproken en waar nodig worden acties uitgezet. Met externe leveranciers zijn afspraken gemaakt over veilig werken binnen Kind van Zuid locaties. Dit onderwerp komt ook jaarlijks terug bij de leveranciersevaluatie.